

Leidėjo žodis

Ar dabar jau išgirsime?

Petras Jonušas,
leidyklos vadovas, redaktorius

Į skaitytojo rankas skubame perduoti tautietės Jūratės Statkutės de Rosales dar tik įpusėtą studiją „Europos šaknys“. Ši naujausia iškiliosios baltų proistorės tyrinėtojos veikalą papildėme 2007 m. išleista, bet platesnio skaitytojų rato vis dar nepasiekusia knyga „Didžiosios apgavystės“, padedančia geriau suvokti nagrinėjamos temos visumą.

Knyga, Vilniaus pedagoginio universiteto garbės daktaro vardo suteikimo autorei 2011 metų birželio 15 dieną ir su tuo susijusio jos atvykimo į Lietuvą proga išleista daugiausia žymaus tautotyriminko profesorius Romualdo Grigo iniciatyva ir rūpesčiu, žavi nuo pirmo sakinio. Ji verčia susimąstyti ir suklusti, taip pat kai ko ir paklausti. Kaip čia atsitiko, kad nepaisant nuoseklių autorės pastangų, kelių dešimtmečių atkaklaus darbo, unikalių sensacingų išvalgų, tyrimų, pasiekimų ir išpūdingų apdovanojimų platesnė visuomenė beveik nieko apie ją Lietuvoje nežino? Kodėl taip sunkiai skinasi kelią jos drąsus tiesos žodis, kodėl mes jo negirdim? Kodėl pirmiausia lietuvių reikalu besirūpinančios autorės veikalai yra graibstomi, sulaukia pakartotinių laidų ir yra žinomesni užsienyje, nei Lietuvoje?

Bėgdama nuo artėjančio rusų-sovietų okupantų piktadarybių, prieš pat Antrąjį pasaulinį karą jau spėjusių pasiglemžti jos tėvelį, būdama 15 metų amžiaus Jūratė Statkutė su išdraskyta šeima 1944 m. pasitraukė į Vakarų, nuo 1950 m. gyvena Venesueloje. Visą sąmoningą gyvenimą praleidusi užsienyje, nei dienos nenustojo galvoti apie Lietuvą ir visą save jai atidavė.

Atrodo, kad be signataro dr. Vlodo Terlecko, 2009 m. išleidusio Lietuvos istorijos šarlatanų demaskuojantį straipsnių rinkinį „Lietuvos istorijos klastojimo ir niekinimo iššūkiai“, šiandienos Lietuvoje neturim kitos tokios drąsios, išdidžios, atkaklios ir teisingos asmenybės, kokia yra Jūratė Statkutė de Rosales. Asmenybės, kuriai mokslo tiesa ir Lietuva rūpėtų daugiau negu lojalumas profesijos klanui, istorinių politinių užsakymų „mokslinis“ įgarsinimas ar konformistinis toleravimas (jei kartais klystu, maloniai prašau mane pataisyti).

Anksti pastebėjusi tiesiog akis badančias lietuvių žeidžiančias istorijos klastotes, ši drąsi moteris ir mums nori jas parodyti bei ragina greičiau jomis atsikratyti. Kad pagaliau atsitokėtume nuo svetimųjų primestos politizuotos istorijos kvaitulio ir su juo susijusio nuolatinio pražūtingo savęs niekinimo. Kad esame kalbų prokalbės Tėvynė, išlikę tautų proistorės ir jos senosios kalbos gyvi sergėtojai.

Tik ar išgirsime? Kurtumo dešimtmečiai ir juos pratęsiantis nusikalstamas šiandieninis visuotinis neatsakingumas už savo šalį bei vis tebeplintanti Lietuvai pražūtingos emigracijos pandemija leidžia pagrįstai tuo abejoti.